

İÇİNDEKİLER;

- 1- GİRİŞ
- 2- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN TANIMI
- 2.1- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN AMACI
- 2.2- GENEL HEDEFLER
- 2.3- EVDE BAKIM HİZMETLERİ KAPSAMINDAKİ HASTALAR

İÇİNDEKİLER;

- 3- EVDE VERİLECEK HİZMETLER
- 4- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN SAĞLADIĞI YARARLAR
- 5- EVDE BAKIM HİZMETLERİ KİMLER TARAFINDAN VERİLİR?
- 6- DÜNYADA EVDE SAĞLIK HİZMETLERİ VE ÖNEMİ

İÇİNDEKİLER;

- 7- TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ
- 8- KRONİK HASTALIKLARIN ÖNEMİ ve EVDE BAKIM
- 9- EVDE BAKIM HEMŞİRESİNİN ROLÜ
- 10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ
- 10.1- Hastaya Bakacak Kişinin Seçimi ve Eğitimi
- 10.2- Neden Eğitim?

İÇİNDEKİLER;

- 10.3- Hasta Bakımında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar
- 11- HASTADA GELİŞEBİLECEK TEHLİKE BELİRTİLERİ
- 12- REHABİLİTASYON

1- GİRİŞ

Dünya genelinde ve ülkemizde ortalama yaşam süresinin uzaması yaşlı nüfusun ve kronik hastalıkların da artmasına yol açmıştır. Aynı zamanda kronik hastalıklara bağlı olarak gelişen erken ve geç komplikasyonların tedavileri için

I- GİRİŞ

hastaların hastane yataklarında uzun süre kalmalarına bağlı sosyal ve psikolojik rahatsızlıklar da ortaya çıkmaktadır.

Bu kişilerin taburcu edilmelerinden itibaren evde sağlık bakımlarının nasıl sağlanacağı da bir sorun oluşturmaktadır.

I- GİRİŞ

Özellikle kronik hastalıklara bağlı olarak gelişen erken ve geç komplikasyonların tedavileri,

Hastane yataklarının uzun süre kullanımına ve ciddi maliyet artışlarına neden olmaktadır.

Bu hastaların hastanelerde uzun süre kalmalarına bağlı olarak sosyal, psikolojik ve tıbbi sorunlar oluşmaktadır

2.1. Evde Bakım Hizmetlerinin Tanımı

Evde bakım, sağlık hizmeti alan birey ve ailesine, yaşadığı ortamda hastalığı önleyici, sağlığı geliştirici ve tedavi edici işlemlerin,

Disiplinler arası işbirliği içinde çalışan ekip tarafından verilmesini içeren süreçtir.

2.1. Evde Bakım Hizmetlerinin Tanımı

Evde bakım,

Hizmeti alan bireyin yaşamını etkileyen hastalık durumunun,

Günlük yaşam aktivitelerine etkisinin en aza indirilerek, kısa sürede en yüksek düzeyde fonksiyon görme becerisine,

Bağımsızlığına ulaşmasını ve yaşam kalitesinin artırılmasını amaçlayan hizmettir.

2.2. Evde Bakım Hizmetlerinin Amacı:

İhtiyacı olan bireylerin muayene, tetkik, tahlil, tedavi, tıbbi bakım ve rehabilitasyonlarının evinde ve aile ortamında sağlanması,

Bu kişilere ve aile bireyelerine sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin bir bütün olarak verilebilmesi,

2.2. Evde Bakım Hizmetlerinin

Amacı:

Tanı koymaktan ziyade tanı konmuş hastaların tedavisinin takibi, uygulanması ve eğitiminin sağlanmasıdır.

2.3. Genel Hedefler;

- Sağ kalımı artırmak,
- Kalıcı sakatlıkları azaltmak,
- Fonksiyonel kapasiteyi artırmak,
- Yaşam kalitesini artırmak,
- Kendine bakımı iyileştirmek ve bağımlılığı azaltmak,
- Sağlıkla ilişkili harcamaları azaltmaktır.

2.3. Genel Hedefler;

Terminal dönem hastada hedefler;

- Fiziksel ve psikolojik rahatlığın sağlanması,
- Yaşamın sonunun planlanmasıdır.

2.4. Evde Bakım Hizmetleri Kapsamındaki Hastalar

- Evde aile bireyleriyle birlikte yaşayan veya kimsesiz, özürlü, yaşlı, felçli, yatağa bağımlı, hayatını başkalarına bağımlı olarak idame ettiren bakıma muhtaç bireylere,
- KOAH(Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı) vb. solunum sistemi hastalarına,

2.4. Evde Bakım Hizmetleri Kapsamındaki Hastalar

- Enteral-parantral gereksinimi olan terminal dönem onkoloji hastalarına,
- İleri derecedeki kas hastalarına,
- Nörolojik hastalıkları olan bireylere,

2.4. Evde Bakım Hizmetleri Kapsamındaki Hastalar

- Hastanede gördüğü tedavi veya ameliyatı sonrasında taburcu edilen ve idame tedavisinin evde sağlanması gereken hastalara,
- Kaza geçirmiş olup kısa süreli hemşirelik hizmetlerine gereksinimi duyan hastalara,

2.4. Evde Bakım Hizmetleri Kapsamındaki Hastalar

- Fototerapi ihtiyacı olan yeni doğanlara,
- Evde Sağlık Hizmetleri kapsamına alınan hastaların ihtiyaç duyduğu ağız ve diş sağlığı hizmetleri de Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri tarafından verilmektedir.

3- EVDE VERİLECEK HİZMETLER

Hemşirelik bakım planları ile, Günlük yaşam aktivitelerindeki sınırlılıklar ile sistemlerdeki yetersizliklerin mümkün olduğunca giderilmesine yönelik yaklaşımlara yer verilmelidir.

3- EVDE VERİLECEK HİZMETLER

Evde verilecek bakımın planlamasında temel çerçeveyi belirleyen, bireyin tam olarak değerlendirilmesidir.

Böylece, bireyin günlük yaşam aktivitelerinin ne kadarını bağımsız olarak yerine getirebildiğini,

Ne kadarında ve ne oranda yardıma gereksinimi olduğunu saptamak mümkün olacaktır

3- EVDE VERİLECEK HİZMETLER

Yapılan bakım planları, mevcut potansiyelin en iyi biçimde kullanılmasına yönelik olmalıdır.

- Solunum, yeme, içme, boşaltım vb. gibi tüm sistemlere ait sorunlara yönelik bakım gereksinimlerinin saptanması,

3- EVDE VERİLECEK HİZMETLER

- Hastanın mevcut potansiyelinin saptanarak günlük yaşam aktiviteleri için teşvik edilmesi,
- Mevcut sorunlarla baş etme yollarının öğretilmesi,
- Yaşam biçiminde meydana gelen değişimlere uyum yollarını bulmada destek olacak aile bireylerinin araştırılması

4- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN SAĞLADIĞI YARARLAR

Evlerde sağlık bakımının en önemli iki faydası,

- ✓ Sağlık harcamalarında sağladığı düşüş ve
- ✓ Kişinin kendi aile ortamında bakımına imkan vermesidir.

4- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN SAĞLADIĞI YARARLAR

Bu hizmetin, sağlık sistemine ve kişiye yönelik yararlarını aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- Sağlık maliyetlerini düşürür,
- Hastanın hastanede yatış süresini kısaltarak yatak işgalini azaltır,

4- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN SAĞLADIĞI YARARLAR

- Evde sağlık hizmetinde enfeksiyon riski hastaneye göre daha azdır,
- Teşhisten iyileşmeye kadar geçen süreçte kesintisiz, kaliteli ve standart hizmet sağlar,

4- EVDE BAKIM HİZMETLERİNİN SAĞLADIĞI YARARLAR

- Zamandan tasarruf sağlar,
- Ev ortamında hastanın aile içi yaşama katılması, daha etkili psikolojik destek sağlar,
- Yaşam kalitesini yükseltir,
- Kişiye özel bir bakım sağlayarak iyileşmeyi hızlandırmaktadır.

5- EVDE BAKIM HİZMETLERİ KİMLER TARAFINDAN VERİLİR?

Evde sağlık hizmetleri, ekipler tarafından sağlanır.

Hemşireler; doğrudan bakım, tedavi, kısa dönem rehberlik ve eğitim verirler.

5- EVDE BAKIM HİZMETLERİ KİMLER TARAFINDAN VERİLİR?

- Hekimler
- Hemşireler
- Sosyal hizmet uzmanı
- Diyetisyenler
- Fizyoterapistler

5- EVDE BAKIM HİZMETLERİ KİMLER TARAFINDAN VERİLİR?

- Sağlık memurları
- Psikologlar
- Sağlık teknisyenleri tarafından verilir.

6- DÜNYADA EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Evde sağlık hizmetlerinin dünyadaki durumuna bakıldığında, genellikle evde bakım hizmetlerinin bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.

6- DÜNYADA EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Evde sağlık hizmetleri eski çağlardan günümüze uzanan bir hizmettir.

Dünyada evde bakım hizmetleri içerisinde; evde yardım, evde takip hizmetleri, sürekli bakım, evlere yemek servisi, telefonla yardım servisi, evlere bakım-onarım hizmeti gibi hizmetler yer almaktadır.

6- DÜNYADA EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Avrupa'daki evde sağlık hizmetleri uygulamalarına bakıldığında;

İspanya'da evde bakım hizmetlerinden yararlanan kişi sayısı yaklaşık 14 milyondur.

6- DÜNYADA EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

- İngiltere'de ise yaşlıların 1/6'sı uzun dönem bakım hizmetlerinden yararlanabilmektedir.
- Japonya'da yaşlıların büyük bölümü geleneksel yapılarına bağlı olarak aileleri tarafından ev ortamında bakılmaktadır

6- DÜNYADA EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Bugün ABD'de 17.000,

Almanya'da 13.000 kuruluş evde bakım hizmeti vermektedir.

Belediyeler, kiliseler, özel şirketler ve sigortalar bu alanda hizmet vermektedirler.

7-TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Tıp ve teknoloji alanındaki gelişmeler ile yaşam standardının yükselmesi, Erken tanı ve tedavi yöntemlerindeki gelişmeler hastalıklara bağlı ölümleri azaltmakta,

Doğuştan beklenen yaşam süresini ise uzatmaktadır.

7-TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

- Doğuştan beklenen yaşam süresinin uzaması ile birlikte kronik hastalıkların görülme sıklığı artmaktadır

7-TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Bu nedenle, kronik hastalığı olan ve Yaşam boyu tedavi ve bakım gereksinimi devam eden birey sayısındaki artış, Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde önemli bir sağlık sorunu ve Evde bakım gereksinimini ortaya çıkarmıştır.

7-TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Evde sağlık hizmetleri uygulamaları, Türkiye için yeni bir sektördür. Türkiye'de evde bakım hizmetleri, 10/3/2005 tarihli ve 2575 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik" ile yasal düzenleme altına alınmış, Bu alanda faaliyet gösteren tüm kuruluşların, Sağlık Bakanlığı Uygunluk Belgesi almaları zorunlu kılınmıştır.

7-TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Sağlık Bakanlığının 01.02.2010 tarih ve 3895 sayılı yönergesiyle Türkiye'de Evde Sağlık Hizmetleri verilmeye başlanmıştır.

24.02.2010 tarih ve 8751 sayılı makam onayı ile yeni yönerge yürürlüğe girmiştir

7- TÜRKİYE'DE EVDE BAKIM HİZMETLERİ ve ÖNEMİ

Sonuç olarak Türkiye'de evde bakım hizmetleri henüz yaygınlaşmamıştır, Evde bakım hizmetlerinin sunumunun nasıl yapılacağına dair belirlenmiş bir model yoktur, Altyapı planlamaları yapılmamıştır, Evde bakım hizmetleri daha çok özel sektör ve yerel yönetimler tarafından verilmektedir, Bu hizmetleri verecek nitelikli insan gücü eksiklikleri mevcuttur

8- KRONİK HASTALIKLARIN ÖNEMİ ve EVDE BAKIM

Bir hastalığın toplumsal önemi o hastalığın görülme sıklığı ile ilgilidir.

Bir toplumda sık görülen, çok sayıda ölüm ve iş kaybına neden olan hastalıklar o toplum için önemli bir sağlık sorunudur

8- KRONİK HASTALIKLARIN ÖNEMİ ve EVDE BAKIM

Bu anlamda kronik hastalıklar, Yatağa bağımlılığa neden olan hastalıklar, toplumda sık görülmesi ve ölüme yol açması nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi Türkiye için de, Maliyet, işgücü kaybı ve hastanede kalış süresinin artmasına yol açması nedeniyle önemli bir sağlık sorunudur.

8- KRONİK HASTALIKLARIN ÖNEMİ ve EVDE BAKIM

Kronik hastalıklar dünya sağlık harcamalarının %60'ından fazlasına karşılık gelmektedir.

8- KRONİK HASTALIKLARIN ÖNEMİ ve EVDE BAKIM

- Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 16 Şubat 2006 tarihinde yayınlanan "Kronik Hastalıklar Raporu"na göre,
- Türkiye'de 22 milyon kronik hastalığı olan birey mevcuttur,
- 2020 yılında dünyada tüm ölümlerin %75'inin kronik hastalıklardan kaynaklanacağı öngörülmektedir

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Evde bakım, sağlık ve sosyal hizmetler bütünüdür.

Hizmet, ekibin ihtiyaç duyulan birkaç üyesi, hepsi veya biri tarafından verilebilir,

Bu soruna ve bireyin durumuna bağlıdır.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

- Hizmet verici ekip arasında özellikle bakım verici rolü açısından hemşire,
- Tedavi ve rehabilitasyonun etkin olmasında,
- Bireyin mevcut sağlık durumunun iyileştirilmesinde çok önemli etkinliğe sahiptir.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Evde bakım hizmeti sunan hemşire, hastanın Klinik veya hastaneye yatış sonrası durumu, Yatış süresi ve sonrası dönemi kapsayan bilgileri toplamalı,

Bilgi akışı sağlayan bir kayıt sistemini oluşturmalı,

Hasta ve ailesini tanıma girişimlerini başlatmalıdır.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Evde bakım sürecinde,

Hemşirenin yürüteceği fonksiyonların, hemşirelik sürecine göre düzenlenmesi gerekir.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Bakım, bireyin sağlık durumu ve gereksinimlerine,

Aile yapısı ve gereksinimlerine,

Tedavi ve olanaklara göre,

Gereksinimlerin kim tarafından, nasıl, ne zaman, ne sıklıkta, hangi araç ve gereçle karşılanacağına rehberlik etmelidir.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Hazırlanan bakımda hangi hemşirelik girişimlerinin bulunduğu, hasta ve ailesine anlatılmalıdır.

Çünkü her hastanın kendisine yapılacak işlem, uygulanacak tedaviyi bilme hakkı vardır.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

- Yine hemşire hizmeti alan birey, ailesi veya diğer ilişkili kişilerin üstlenebileceği kişiler varsa bunun paylaşımını yapmalı,
- Destek gruplarını belirlemelidir.

9- EVDE BAKIMDA HEMŞİRENİN ROLÜ

Bakımda istenilen düzeyde başarıya ulaşma, bu aşamada karşılıklı konuşma,

Fikir ve görüş alışverişinde bulunma düzeyi ile orantılıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Hastaların evde bakımında, aileden de yardım almak bakımın sürekliliği için gereklidir.

Ailede söz konusu olan kronik hastalık eğer genç birinde ise, aile psikolojik olarak bu durumu inkar edebilir.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

- Hemşire ailenin bu durumu kabul etmesi için önce yardımcı olmalı,
- Bu akut dönem geçtikten sonra hasta kişinin bakımına ilişkin eğitim yapılmalıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Ailede yapılacak eğitimde öncelikle sağlık sorununun önemi üzerinde durulmalı,

İyi bir bakımla pek çok sorunun önlenebileceği ve daha az sorun çıkabileceği anlatılmalıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

- Hemşire eğitime başlamadan önce,
- Ailenin konuya ilişkin gereksinimlerini ev ziyaretleri sırasında kişiye ve çevreye ilişkin bilgileri saptayarak belirlemelidir

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Bilgiler toplandıktan sonra aile ve bakım verecek kişi ile birlikte gereksinimler saptanmalıdır.

Gereksinimler öncelik sırasına konulduktan sonra amaç geliştirilmeli ve hemşire eylemleri planlamalıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

- Aileye hastalık, bakım biçimi, ortaya çıkabilecek sorunlar, ilaçların kullanılması, bunların yan etkileri, hastanın beslenmesi konularında eğitim vermek gerekebilir

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Evde bakım sisteminin yapısında hemşireler bakımın yöneticisi, eğitimci rolünü üstlenirken,

Bakım veren bireyler hastanın gereksinimlerini, evde bakım ekibi yerine karşılayan vekil rolündedir.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Bakım veren kişi, hastada gelişebilecek tehlike belirtilerini tanıma, erken dönemde önlem alma ve bakımı sağlamada doğru işlemleri nasıl uygulayacağı konusunda eğitilmelidir.

Bilgi ve beceri kazandırmada yetişkin eğitim rehberleri dikkate alınmalıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Hemşirenin eğitim amacı, Evde bakım ekibinin girişimi olmadan gerekli bakımı sağlayabilecek,

Etkili ve doğru bakım verici yetiştirebilmek olmalıdır.

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

10.2- Neden Eğitim?

Yüksek tansiyon, astım, şeker hastalığı gibi kronik hatalıkların %90'ı birinci basamakta takip edilmekte ve

Yeterli eğitimden fayda görecektir hasta grubunu oluşturmaktadır

10- EVDE BAKIM KONUSUNDA AİLENİN EĞİTİMİ

Kronik hastalarda yeterli bilgilendirme ile hastanın kendini daha iyi hissettiği,

Fizik aktivitesinin ve hasta memnuniyetinin arttığı bilinmektedir.

10.3- Hasta Bakımında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Hastaya bakım verilirken kişisel hijyen kuralları göz önünde bulundurulmalıdır.
- Bakımda öncelik verilmesi gereken ihtiyaçlar saptanarak önem sırasına göre sıralanmalıdır.
- Hasta bakım planı hazırlanmalıdır.

10.3- Hasta Bakımında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Bakım planı hazırlanıp, bakım verilirken, çevrenin hasta üzerindeki etkileri bilinerek gerekli önlemler alınmalıdır.
- Hastalığın özelliğine göre araç- gereç belirlenmeli,
- Bu araç- gereç her an hizmete hazır bir şekilde bulundurulmalıdır

11- HASTADA GELİŞEBİLECEK TEHLİKE BELİRTİLERİ

11.1- Genel Belirtiler:

İştah kaybı, nöbet, baş dönmesi, ateş, baş ağrısı, uykusuzluk, sersemlik hissi, halsizlik ve karıncalanma, ağrı, şişlik en yaygın genel belirtilerdir

11.2- Deri Belirtileri:

Hastanın deri renginde ve yapısında (solukluk/siyanoz, kızarıklık, koyulaşma, benlerde değişiklik, ödem) görülen değişikliklerdir

11- HASTADA GELİŞEBİLECEK TEHLİKE BELİRTİLERİ

11.3- Mental Durum Belirtileri:

Kişilikte görülen değişiklikler, şaşkınlık belirtileri, hafıza kaybıdır.

11.4- Göz Belirtileri:

Ani gelişen bulanık görme, ışık halkaları, ışığa hassasiyet gibi görme bozuklukları ile ortaya çıkan tehlike işareti belirtileridir

11- HASTADA GELİŞEBİLECEK TEHLİKE BELİRTİLERİ

11.5- Kalp ve Akciğer Belirtileri:

Zorlu solunum, sesli solunum, göğüs ağrısı, nabız atım ve sayısında değişiklik, öksürük ve balgam çıkarmadır

11.6- Boğaz ve Sindirim Yolları Belirtileri:

Yutma güçlüğü, kusma, karın ağrısı, kabızlık, dışkıda kan bulunmasıdır

11- HASTADA GELİŞEBİLECEK TEHLİKE BELİRTİLERİ

11.7- Üriner Sistem Belirtiler:

İdrar yapma alışkanlıklarında değişiklikler, idrar görünüm ve kokusunda değişikliklerdir

11.9- Hastada Ortaya Çıkan Belirtiler Normal Midir?

Değerlendirirken bu sorunun yanıtı aranmalıdır.

Vücut ısısı, nabız, solunum gibi bazı göstergeler bireyin sağlık durumundaki temel değişiklikleri belirlemeye yardım eder.

11.9- Hastada Ortaya Çıkan Belirtiler Normal Midir?

Bunlar; deriyi kontrol etmek, kas gücünü ölçmek, vücut ısısını ölçmek, nabızı kontrol etmek, solunumu gözlemlemek, iştah durumunu gözlemlemek, kilo durumunu kontrol etmek, eliminasyon değişikliklerini izlemek, aktivite düzeyi ve kişilikteki değişiklikleri gözlemektir

11.9- Hastada Ortaya Çıkan Belirtiler Normal Midir?

Klinik veya koruyucu sağlık hizmetlerinde çalışan hemşirelerin, Genel ve hastalığa özel belirtilerin normal olup olmadığını anlamalarına yardım edecek uygulamaları göstermeleri ve rehberlik etmeleri gereklidir.

12- REHABİLİTASYON

Evde bakım hizmetleri hastanın rehabilitasyonunu da kapsar.

Rehabilitasyon üçüncül korumanın temel hedeflerinden biridir.

12- REHABİLİTASYON

Rehabilitasyon üç alanda yoğunlaşır:

- 1.Yeniden etkin hale getirmek,
- 2.Yeniden sosyalleştirmek,
- 3.Yeniden topluma kazandırmaktır.

